

REFERAT Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt Samarbejde d. 14-03-2018

Mødedato Onsdag d. 14. marts 2018 kl. 14:00

Mødested Mødelokale 21

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Status for den faste forbindelse over Femern Bælt.....	4
Drøftelse af den fremtidige vækst- og udviklingsindsats omkring den faste Femern Bælt forbindelse.....	5
Kommissorium.....	7
Regionsrådets strategi 2018-2021.....	8
Region Sjællands engagement i BSSSC.....	9
Aktuelle sager.....	10
Næste møde.....	11

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

18-000242

sagsfremstilling

1. Godkendelse af dagsorden

Åbent

Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde Brevi 3483609

Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde onsdag den 14. marts 2018, pkt. 1

Godkendt.

Jorun Bech og Per Nørhave deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

Punkt 2: Status for den faste forbindelse over Femern Bælt

15-001363

sagsfremstilling

2. Status for den faste forbindelse over Femern Bælt

Åbent

Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde Brevudvalget: 3516050

Resume

Den danske regering samt et flertal i Folketinget har besluttet at fremrykke konkrete anlægsforberedende aktiviteter på den faste forbindelse over Femern Bælt. Ajs Dam fra Femern a/s giver en status.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den tyske stat og den danske stat indgik i 2008 en traktat om etablering af en fast forbindelse over Femern Bælt mellem Rødby og Puttgarten.

På den baggrund er der igangsat de nødvendige processer omkring lovgivning og tilladelser i begge lande med henblik på at realisere den faste forbindelse i form af en 18 km lang sænketunnel under Femern Bælt.

I Danmark udgøres det lovgivningsmæssige grundlag af en anlægslov for etableringen af den faste forbindelse, som er vedtaget af Folketinget. På den tyske side forudsætter etableringen en miljøgodkendelse fra delstaten Slesvig-Holsten.

Den tyske myndighedsgodkendelse

Godkendelsen forventes givet i sommeren 2018. Herefter kan tunnelbyggeriet formelt igangsættes. Den tyske godkendelse forventes dog at blive indbragt for den tyske forvaltningsdomstol i Leipzig af modstandere af projektet. Dette kan have opsættende virkning på dele eller hele anlægsbyggeriet. Erfaringsmæssigt vil en sådan retssag tage omkring to år.

På den baggrund vil en ny tunnel mellem Danmark og Tyskland forventes at kunne tages i brug i 2028.

Fremrykning af anlægsforberedende aktiviteter

Den danske regering samt alle partier i Folketinget (på nær Enhedslisten) har den 2. marts 2018 besluttet at fremrykke konkrete anlægsforberedende aktiviteter på den faste forbindelse over Femern Bælt. Aktiviteterne der vil blive gennemført i perioden fra 2018 til 2020 er:

- Gennemførelse af et anlægsforberedende overvågningsprogram
- Udarbejdelse af mere detaljerede metodebeskrivelser af anlægsarbejderne
- Fortsættelse af de arkæologiske undersøgelser ved Rødbyhavn
- Byggemodning af produktionsområdet ved Rødbyhavn og etablering af veje, stier og kontorfaciliteter i Rødbyhavn.

På Udvalgets møde vil viceprojektdirektør fra Femern a/s, Ajs Dam, holde et oplæg med en uddybende status for etableringen af den faste forbindelse over Femern Bælt.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at sagen drøftes og at den på mødet givne status tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde onsdag den 14. marts 2018, pkt. 2

Sag drøftet, idet udvalget ønsker at fortsætte sit fokus på den faste forbindelse over Femern Bælt.

Jorun Bech og Per Nørhave deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

Punkt 3: Drøftelse af den fremtidige vækst- og udviklingsindsats omkring den faste Femern Bælt forbindelse

18-000708

sagsfremstilling

3. Drøftelse af den fremtidige vækst- og udviklingsindsats omkring den faste Femern Bælt forbindelse

Åbent

Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde Brevud: 3515726

Resume

De tyske myndigheder forventes at godkende den faste Femern Bælt forbindelse til sommer 2018. Dermed går udviklingen af Femern Bælt regionen ind i en ny fase. Der er behov for, at alle parterne i Femern Bælt regionen står sammen om at udnytte de potentialer for vækst og udvikling, som den faste forbindelse vil give både i byggefasen, og når den er færdig. Der arbejdes på at skabe en fælles strategisk retning. Udvalget forlægges et første bud til drøftelse.

Sagsfremstilling

Byggeriet af den kommende faste Femern Bælt forbindelse forventes at blive godkendt af myndighederne i den tyske delstat Slesvig-Holsten inden sommerferien 2018. Det betyder, at Region Sjællands indsats omkring Femern Bælt forbindelsen nu går ind i en ny fase.

Den tidligere fase bestod bl.a. i at sikre en politisk godkendelse og finansiering. Derfor har arbejdet haft et fokus på det politiske niveau. Idet myndighedsgodkendelserne forventes snarligt at være på plads, kan arbejdet fremover i højere grad prioriteres omkring strategisk konkrete indsatsområder. Målet er at forbindelsen, når den er klar i 2028 kan skabe vækst og udvikling i Region Sjælland hurtigst muligt.

Derfor foreslås det, at Region Sjælland sammen med Lolland og Guldborgsund Kommuner samler de væsentligste parter omkring udviklingen af en fælles politisk platform for at udnytte potentialet ved Femern-forbindelsen.

Det politiske projekt – tre indsatsområder

Arbejdet omkring den faste Femern Bælt forbindelse foreslås opdelt i tre indsatsområder:

1. Udnyttelse af byggeriet
2. Udnyttelse af den nye infrastruktur
3. Opbygningen af Femern Bælt som erhvervsregion

1. Udnyttelse af byggeriet

Femern Bælt tunnelen bliver med sine 18 kilometer verdens længste sænketunnel. Den har et anlægsbudget på godt 55 mia. kr. og alene byggeriet vil forandre den nære Femern-geografi i en periode. Målsætningen er, at de nære Femern-parter skal have maksimalt og blivende afkast af det enorme projekt. Det kunne fx være:

Bygge- og anlægsvirksomhederne skal blive innovative.

Innovation spiller en stor rolle for virksomhedernes vækst. Det må være muligt at udnytte byggeriet til at skabe og afsætte nye løsninger.

Styrke konkurrencekraft på tværs af brancher.

Byggeriet gearer en række underleverandører på tværs af brancher med fx certificeringer, nye produkter og meget andet. Det betyder, at Region Sjælland har virksomheder, som også på andre projekter kan spille en rolle. Særligt servicebranchen, som er kendetegnet af en lav produktivitet, bør kunne udnytte Femern-byggeriet.

Opkvalificering af arbejdsstyrken.

Byggeriet giver en mulighed for, at arbejdsstyrken opkvalificeres. De dygtigste medarbejdere og virksomheder kan blive beskæftiget omkring selve byggeriet. Deres opgaver kan i stedet blive løst af nye virksomheder. Det er derfor afgørende, at så stor en del af arbejdskraften som muligt er fra den nære Femern Bælt geografi.

2. Udnyttelse af den nye infrastruktur

Det andet politiske indsatsområde er at sikre, at Femern Bælt regionen får så meget som muligt ud af tunnelen, når den står færdigt. For det er ikke givet, at den færdige tunnel på samme måde som byggeriet vil gavne Region Sjælland.

Der kan groft sagt opstilles to scenarier: Enten bliver Region Sjælland en geografi, man kører igennem, når man pendler mellem Hamborg og København eller også udnytter Femern-parterne beliggenheden mellem de to metropoler til at skabe en innovativ region med høj vækst.

Generel forretningsudvikling

Femern Bælt korridorens beliggenhed tæt på både Hamborg og København styrker kommunernes værditilbud i kampen om at tiltrække nye virksomheder. Særligt kan det være interessant som konkurrenceparameter for transport- og logistikvirksomheder. Det kan udnyttes til at udbygge logistik-branchens styrkeposition i regionen.

Godstransport

I dag bliver en stor del af godset kørt med tog eller lastbil via Jylland over Storebæltsbroen og kombiterminalen i Høje-Taastrup. I fremtiden vil det være hurtigere og dermed billigere at bruge tunnelen. Spørgsmålet er, hvordan godset vil nå de sidste kilometer til sin destination. Hvis ikke der lægges en kombiterminal langs den danske del af korridoren, vil godset formentlig blive omlæsset fra tog til lastbil i Hamborg og Malmø. Omvendt viser der sig en god samfundsøkonomi i at lægge en kombiterminal fx ved Køge Havn. Desuden slipper man for tungt gods på en stor del af motorvejsnettet. Endelig kan det nævnes, at Femern Bælt forbindelsen i praksis betyder kortere rejsetid til Hamborg Havn, som er Nordeuropas største industrihavn.

Placering af større turistattraktioner

Med Femern Bælt tunnelen rykker Region Sjælland tættere på resten af Europa. Det gør København også. Skal Femern Bælt forbindelsen få positiv betydning for regionens evne til at tiltrække turister, kræver det investeringer i store attraktioner, der giver internationale turister anledning til at forlade motorvejen på vej mod Hovedstaden.

3. Opbygningen af Femern som erhvervsregion

Det tredje og sidste politiske indsatsområde drejer sig om at sætte en vision for at skabe Femern Bælt regionen som en erhvervsregion. De nordtyske og danske virksomheder skal lære hinanden at kende og etablere projekter og forretning sammen. Erhvervsregionen kan først for alvor blive en realitet, når tunnelen er gravet. Forberedelsen kræver et stykke politisk arbejde, som godt kan igangsættes nu. Det kunne være gennem fælles politiske prioriteter og et stærkt netværk på tværs af de to lande. Det vil også skabe grobund for udviklingen af fælles erhvervsudviklingsprojekter, som forberedelse til dannelsen af en funktionel erhvervsregion.

Organisering af samarbejdet

Ovenstående repræsenterer en høj politisk ambition. Skal den indfris, skal der igangsættes et forandringsprojekt, som kommer til at influere på de politiske parter og deres operatører.

I dag er situationen, at en række operatører arbejder efter hver deres strategi og tidsplan. Samtidig er en række parter endnu ikke i gang med at forberede sig på den faste forbindelse over Femern Bælt.

Derfor er det en målsætning at etablere et politisk fællesskab, drevet af de parter, som har mest på spil Region Sjælland og kommunerne på Lolland-Falster og støttet af alle de parter, som bliver berørt af forbindelsen. Det gælder også de øvrige parter hhv. i samarbejderne Greater Copenhagen og STRING.

Målsætningen er, at parterne bliver enige om en samlet ambition og en række fælles indsatser, som styres af operatører, der er koordinerede og med tiden samordnede.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde drøfter sagen og giver input og forslag til det videre arbejde.

Sagen afgøres af Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde onsdag den 14. marts 2018, pkt. 3

Sagen drøftet, idet udvalget ønsker, at de er et bredt kommunalt samarbejde i indsatsen.

Jorun Bech og Per Nørhave deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

Punkt 4: Kommissorium

18-000242

sagsfremstilling

4. Kommissorium

Åbent

Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde Brev: 3516054

Resume

Udvalgets kommissorium er justeret i overensstemmelse med udvalgets tidligere drøftelser. Kommissorium forelægges med henblik på godkendelse.

Sagsfremstilling

På baggrund af udvalgets tidligere drøfter er *vedlagte* kommissorium justeret med henblik på godkendelse i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

Kommissoriet beskriver udvalgets fokusområder over de næste fire år. Udvalgets fokusområder er:

- En stærk Femern-korridor
- Styrket interessevaretagelse
- Fælles politisk fokus skal øge hjemtaget af interreg-midler

De enkelte områder er nærmere beskrevet i det *vedlagte* kommissorium.

Herudover beskriver kommissoriet udvalgets delegationer og kompetencer ift. Regionsrådet. Regionsrådets stående udvalg har til hensigt at:

- udarbejde og indstille beslutningsoplæg til Regionsrådets godkendelse
- udarbejde forslag til strategier, planer og politikker
- udarbejde forslag til overordnede mål og ansvar for målopfølgning
- være ansvarlig for opfølgning på budgetaftaleindsatser
- føre dialog med kommuner, borgere og andre relevante parter
- afgive høringssvar inden for visse områder
- kvalificere budgetindsatser forud for Regionsrådets budgetplanlægning
- give forslag til opfølgning på årlige økonomiaftaler
- anbefale og evt. træffe beslutning om udmøntning af visse puljer
- deltage i møder, debatter m.v. som repræsentanter for Regionsrådet

Kommissoriet beskriver derudover udvalgets arbejdsform og sammenhæng til øvrige politikområder.

Den videre proces

Såfremt kommissoriet kan godkendes forelægges det for Forretningsudvalget den 16. april 2018 og Regionsrådet den 23. april 2018.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen

Indstilling

Administrationen indstiller, at kommissorium for Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde godkendes.

Sagen afgøres af Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde onsdag den 14. marts 2018, pkt. 4

Godkendt, idet kommissoriet justeres ift. tydeliggørelsen af udvalgets fokus på EU strukturfondsmidler.

Jorun Bech og Per Nørhave deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

Bilag

Kommissorium for Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde

Punkt 5: Regionsrådets strategi 2018-2021

18-000242

sagsfremstilling

5. Regionsrådets strategi 2018-2021

Åbent

Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde Brevudkast: 3516055

Resume

På baggrund af tidligere drøftelser i udvalget er der udarbejdet forslag til strategiske mål inden for udvalgets fokusområder. Udvalget drøfter forslag til de strategiske mål, som kan integreres i Regionsrådets strategi 2018-2021.

Sagsfremstilling

Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde drøftede ved sidste møde forslag til temaer og mål, som Region Sjælland vil arbejde med under de fire temaer i Regionsrådets strategi 2018-2021. Drøftelsen tog udgangspunkt i udvalgets fokusområder.

På den baggrund lægges der op til en fortsat drøftelse af konkrete mål, som udvalget kan anbefale bliver integreret i det videre arbejde i Regionsrådets strategi 2018-2021.

Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde drøftede på seneste møde følgende temaer, der kan danne grundlag for formulering af mål:

- Etablering af et stærkt Femern-samarbejde er en forudsætning for en stærk Femern-korridor
- Stærk international og interregional interessevaretagelse understøtter udvikling i Region Sjælland
- Flere interreg-midler skaber mere aktivitet og vækst og udbygger relationerne

Den videre proces

På baggrund af udvalgets beslutning vil målene indgå i det videre arbejde med Regionsrådets strategi 2018-2021.

Forretningsudvalget får forelagt udkast til den endelige strategi ved mødet den 16. april 2018.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget anbefaler, at der arbejdes videre med de strategiske mål i Regionsrådets strategi 2018-2021.

Sagen afgøres af Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde onsdag den 14. marts 2018, pkt. 5

Anbefalet.

Jorun Bech og Per Nørhave deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

Punkt 6: Region Sjællands engagement i BSSSC

13-000170

sagsfremstilling

6. Region Sjællands engagement i BSSSC

Åbent

Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde Brev: 3509109

Resume

Regionsrådsformanden er blevet kontaktet af det norske formandskab for Baltic Sea States Subregional Co-operation (BSSSC) med et ønske om at Region Sjælland indtræder i bestyrelsen for BSSSC. Udvalget skal træffe beslutning om Region Sjællands engagement i BSSSC's bestyrelsesarbejde.

Sagsfremstilling

Regionsrådsformand Heino Knudsen, er blevet kontaktet af Formanden for Baltic Sea States Subregional Co-operation (BSSSC) Roger Ryberg fra Buskerud Fylkeskommune mhp. deltagelse i bestyrelsen for BSSSC. Brevet er *vedlagt*.

BSSSC's struktur og organisering

BSSSC blev etableret i 1993 og er et netværk på regionalt niveau for landene, der støder op til Østersøen. De potentielle medlemmer rummer således aktører fra Tyskland, Finland, Norge, Sverige, Polen, Estland, Letland, Litauen, Rusland og Danmark.

Formandskabet i BSSSC skifter hvert andet år og i perioden 2017-2018 er det sammenslutningen af østnorske regioner (Eastern Norway County Network), der har formandskabet.

Der afholdes 4 årlige bestyrelsesmøder. Deltagerlandene har mulighed for hver to deltagere i bestyrelsen, og BSSSC's bestyrelse består af både politikere og embedsmænd. Litauen og Danmark er ikke repræsenteret i bestyrelsen.

BSSSC hovedaktivitet er en årlige konference, der afholdes i efteråret. Her har Region Sjælland tidligere været repræsenteret ved medlemmer fra Region Sjællands Internationale Udvalg.

I BSSSC's strategi for 2016-2020 prioriteres følgende politikområder:

- Samhørighedspolitikken og Interreg programmerne efter 2020
- Bæredygtig udvikling - miljø, klima og cirkulær økonomi
- Transport og tilgængelighed - Transportkorridorer og ren transport
- Kultur og identitet
- Vækst, beskæftigelse og innovation
- Ungdom, uddannelse og kvalificeret arbejdskraft

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer ikke, at BSSSC har skabt væsentlige resultater, men at BSSSC primært har understøttet netværksdannelse. Det norske formandskab har dog indikeret, at de ønsker at revitalisere BSSSC.

For at afdække, om BSSSC's fremadrettet kan skabe værdi for Region Sjælland, foreslår administrationen, at udviklingsdirektør Carsten indstilles som observatør i BSSSC's bestyrelse i 2018. Afdækningen forelægges Udvalgets for Femern Bælt, Greater Copenhagen og Internationalt Samarbejde ultimo 2018 med henblik på beslutning om det fremtidige engagement. Udkast til svarbrev til det norske formandskab er *vedlagt* sagen.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget anbefaler udkastet til det vedlagte svarbrev.

Sagen afgøres af Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde onsdag den 14. marts 2018, pkt. 6

Anbefalet. Udvalget drøfter deltagelse ved årsmødet i BSSSC 2018.

Jorun Bech og Per Nørhave deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

Bilag

2018-02-01 Brev til Heino Knudsen fra BSSSC formand Roger Ryberg

Brev til BSSSC formand Roger Ryberg

Punkt 7: Aktuelle sager

18-000242

sagsfremstilling

7. Aktuelle sager

Åbent

Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde Brevi 3483612

Udvalgets medlemmer vil orientere om aktuelt fra de respektive samarbejder eller fora, som medlemmet er udpeget til. Jorun Bech og Per Nørhave deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

Punkt 8: Næste møde

18-000242

sagsfremstilling

8. Næste møde

Åbent

Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde Brevi 3483613

Næste møde i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde finder sted den 24. maj 2018 kl. 16.00-18.00 på Christiansborg i København.

Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde onsdag den 14. marts 2018, pkt. 8

Næste møde finder sted den 24. maj 2018 kl. 16.00-18.00. Mødet finder sted på Christiansborg.

Jorun Bech og Per Nørhave deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.